

Finn Ragnvald Huseby

- Avsender: Finn Ragnvald Huseby
- Høringsinstans: Privatperson
- Ønsker å ta stilling til høringen: **JA**

Avgitte svar

Lovens formål og medlemskapsspørsmål

1. Dagens tre lover erstattes av én felles lov om tros- og livssynssamfunn

jf. kap. [6](#), [8](#), [18](#) og § [1](#) i høringsnotatet (åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ	Hvor viktig er dette?	Eventuell kommentar
☐ Enig ☒ Uenig	☒ Viktig ☐ Ikke viktig ☐ Ingen oppfatning	<i>I Grunnloven § 16 er det bestemt at «Den norske kirke, en evangelisk-luthersk kirke, forblir Norges folkekirke og understøttes som sådan av staten. Nærmere bestemmelser om Kirkens ordning fastsettes ved Lov. Andre tros- og livssynssamfunn skal understøttes på lik linje.» Mens loven for de øvrige tros- og livssynssamfunn først og fremst handler om «understøttelse på lik linje», skal grunnleggende rammebestemmelser for Den norske kirkes ordning fastsettes ved lov. Jeg mener at dette ville vært riktigst ivare tatt ved en egen rammelov for Den norske kirke.</i>

2. Lovens formål skal være å understøtte tros- og livssynssamfunnene

jf. [kap. 7](#) og [§ 1](#) i høringsnotatet (åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ	Hvor viktig er dette?	Eventuell kommentar
☐ Enig ☒ Uenig	☒ Viktig ☐ Ikke viktig ☐ Ingen oppfatning	<i>En mer dekkende formålsbestemmelse ville vært: «Formålet med loven er å gi bestemmelser knyttet til den offentlige understøttelse av tros- og livssynssamfunn.» Hvis loven også kommer til å omfatte rammebestemmelser for Dnk, bør det framkomme tydelig, f.eks. ved at følgende setning kommer i tillegg i formålsparagrafen: «Loven gir også rammebestemmelser for Den norske</i>

3. Loven skal definere tros- og livssynssamfunn som "sammenslutninger for felles utøvelse av en religiøs tro eller et sekulært livssyn"

jf. [kap. 7](#) og [§ 1](#) i høringsnotatet (åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig
☒ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

Definisjonen er grei nok, ettersom lovforslaget presiserer at det er i denne loven at denne definisjonen gjelder.

4. Den gjeldende lovregulerte ordningen om barns tilhørighet til tros- og livssynssamfunn oppheves

jf. [kap. 18](#) og [§§ 2](#) og [3](#) (lenkene åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☐ Enig
☒ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

Det er uheldig at den lovregulerte ordningen om barns tilhørighet oppheves. For den norske kirkes vedkommende vil dette medføre opphør av den offentlige informasjonen om når kirkens medlemmer har fått barn, noe som igjen vil svekke folkekirkens evne til å følge opp overfor barn og familie.

Registrering og tilskudd

5. Det settes som krav for registrering av tros- og livssynssamfunn at samfunnet må ha mer enn 500 medlemmer som har fylt 15 år

jf. [kap. 7](#) og [§ 3](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☐ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

6. Lovens antallskrav kan oppfylles ved at likeartede samfunn søker om å bli registrert i fellesskap

jf. [kap. 7](#) og [§ 3](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☐ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

7. Det gis hjemmel i loven for at antallskravet kan fravikes i helt særlige tilfeller

jf. [kap 7](#) og [§ 3](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☐ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

8. Et samfunn må være registrert for å ha krav på tilskudd og for å kunne tildeles vigselfrett, jf. kap. 7 og 19 og §§ 3 og 4 og forslag til endring i ekteskapsloven § 12 første ledd.

jf. [kap. 7](#) og [19](#) og [§§ 3](#) og [4](#)
forslag til endring i ekteskapsloven § 12 første ledd (lenkene åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

Det er rimelig at det kreves registrering (og en viss størrelse) for å gis tilskudd og ha vigselfrett. Jeg antar at pkt 6 og pkt 7 innebærer tilstrekkelige måter å ivareta mangfoldigheten av seriøse tros- og livssynssamfunn(?) Det bør imidlertid kommenteres at spørsmålet om vigselfrett kommer nokså «tilfeldig» inn i forslaget i § 3, fjerde ledd. Det burde kanskje framkommet f.eks. i overskriften til kapittel 2 at det her legges også regler for trossamfunns vigselfrett?

9. Staten skal overta kommunenes finansieringsansvar for tilskudd til tros- og livssynssamfunn utenom Den norske kirke

jf. [kap. 13](#) og [§ 4](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig
☒ Ikke viktig

☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

Høringsnotatet gir uttrykk for at kommunene i dag fungerer på en for tilfeldig måte, kun som en slags «utbetalingssentraler» for tros- og livssynssamfunnene utenfor Dnk. På den bakgrunnen synes det fornuftig at staten overtar og samordner ordningen. Samtidig: Her mener jeg at trossamfunnenes egen tilbakemelding er viktigere enn min. Dersom du fristiller utbetalingene fra kommunen reduserer du trolig opplevelsen av lokal «likebehandling»?

10. Tilskudd til tros- og livssynssamfunn utenom Den norske kirke skal beregnes etter antallet medlemmer i samfunnet over 15 år

jf. [kap. 14](#) og [§ 4](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☐ Enig
☒ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

På samme måte dom for Dnk antar jeg at barns tilhørighet til trossamfunnet er viktig også for andre samfunn. Sikring av at barn behandles på seriøs måte i samfunnene må gjøres på annen måte enn å ikke telle dem med!

11. Satsen for tilskudd per medlem i tros- og livssynssamfunn utenom Den norske kirke skal reguleres årlig i samsvar med endringene i statens tilskudd til Den norske kirke

jf. [kap. 14](#) og [§ 4](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig
☒ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

Hvis staten overtar ansvar for å gi tilskudd til samfunn utenfor Dnk, må en jo ha et system. (Så spørsmålet i pkt 9 blir det avgjørende.)

12. Tilskudd til investeringer av Den norske kirkes kirkebygg fra før 1900 skal ikke inngå i reguleringsgrunnlaget for tilskudd til andre tros- og livssynssamfunn

jf. [kap. 14](#) og [§ 4](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ	Hvor viktig er dette?	Eventuell kommentar
☒ Enig ☐ Uenig	☒ Viktig ☐ Ikke viktig ☐ Ingen oppfatning	Det er presisert at det er snakk om investeringene, altså de særskilte vedlikeholds- og oppgraderingskostnadene som knytter seg til at dette er gamle bygg, som ikke skal regnes med. Jeg oppfatter det slik at driftskostnader også for disse byggene skal telle med. Dette er rimelig. (Høringsnotatet tar for øvrig opp spørsmålet om – og eventuelt hvordan – staten skal ta et sterkere ansvar for ivaretagelse og vedlikehold av historiske kirkebygg, der det er et stort vedlikeholdsetterslep. Etter mitt syn bør staten stille vesentlig mer penger til disposisjon for Riksantikvaren, for programmer som kan oppgradere historiske kirkebygg.

13. Tilskudd til oppgaver Den norske kirke utfører på vegne av det offentlige skal ikke inngå i reguleringsgrunnlaget for tilskudd til andre tros- og livssynssamfunn

jf. [kap. 14](#) og [§ 4](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ	Hvor viktig er dette?	Eventuell kommentar
☒ Enig ☐ Uenig	☒ Viktig ☐ Ikke viktig ☐ Ingen oppfatning	Til 13 og 14: Det er naturlig at særskilte bevilgninger til Dnk, knyttet til at den er definert som folkekirken, holdes utenom.

14. Tilskudd til utgifter som følger av Den norske kirkes særlige stilling skal ikke inngå i reguleringsgrunnlaget for tilskudd til andre tros- og livssynssamfunn

jf. [kap. 14](#) og [§ 4](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ	Hvor viktig er dette?	Eventuell kommentar
☒ Enig ☐ Uenig	☒ Viktig ☐ Ikke viktig ☐ Ingen oppfatning	

15. Samfunn skal kunne nektes tilskudd dersom de mottar bidrag fra stater som ikke respekterer retten til tros- og livssynsfrihet

jf. [kap. 15](#) og [§ 6](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ	Hvor viktig er dette?	Eventuell kommentar
☒ Enig ☐ Uenig	☒ Viktig ☐ Ikke viktig ☐ Ingen oppfatning	

16. Det skal overlates til fylkesmannen å treffe vedtak om registrering og tilskudd etter loven og å føre tilsyn med virksomheten

jf. [kap. 17](#) og [§ 7](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ	Hvor viktig er dette?	Eventuell kommentar
☒ Enig ☐ Uenig	☐ Viktig ☒ Ikke viktig ☐ Ingen oppfatning	

17. Fylkesmannens myndighet etter loven skal kunne ivaretas av ett fylkesmannsembete

jf. [kap. 17](#) og [§ 7](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ	Hvor viktig er dette?	Eventuell kommentar
☒ Enig ☐ Uenig	☐ Viktig ☒ Ikke viktig ☐ Ingen oppfatning	

Den norske kirke

18. Særskilte bestemmelser som kun retter seg mot Den norske kirke (kirkelig rammelov) skal gis i et eget kapittel i den nye trossamfunnsloven

jf. [kap. 8](#) og [§§ 8 – 16](#) (lenkene åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ	Hvor viktig er dette?	Eventuell kommentar
☐ Enig ☒ Uenig	☒ Viktig ☐ Ikke viktig ☐ Ingen oppfatning	<i>Jeg viser til min kommentar til pkt 1. Hvis det likevel blir en samlet lov, støtter jeg delformålsformuleringen i § 8. Jeg er glad for at forslaget rommer formuleringer om at Dnk skal være en demokratisk, landsdekkende kirke. Jeg mener at det på noen områder innebærer mer aktiv lovgivning enn i forslaget, og kommer tilbake til det.</i>

19. Det skal overlates til Kirkemøtet å fastsette nærmere bestemmelser om kirkens organisering, kirkelig inndeling, kirkelige organer og valg til disse

jf. [kap. 8](#) og [§§ 10 og 11](#) (lenkene åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☐ Enig
☒ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

Her er jeg både enig og uenig. Jeg er enig i at Kirkemøtet, som trossamfunnet Dnks øverste representative organ, må ha rett til å fastsette kirkens organisering, ut over det loven fastsetter. Men jeg mener at loven burde fastsette mer enn det som ligger i forslaget. Loven burde fastsette soknets oppgaver (holde gudstjeneste/kirkelige handlinger, drive undervisning, diakoni og misjon), og fastsette at soknene kan ha fellesorganer. Etter mitt syn er det også litt søkt at det i lovarbeidet forutsettes kirkelige organer også på andre nivåer, både nasjonalt og regionalt, uten at de fastsettes eksplisitt. Lovarbeidet burde etter mitt syn også behandlet tydeligere spørsmålet om forholdet mellom rettssubjektene. Lovforslaget er utydelig når det gjelder hva som er definert innenfor rettssubjektet Den norske kirke. Hvor framgår det at presteskapet er definert innenfor denne enheten? Det er i lovforslaget utydelig om Kirkemøtet i de forskjellige oppgaver opptrer som trossamfunnets eller rettssubjektets øverste organ.

20. Det skal overlates til Kirkemøtet å fastsette bestemmelser om kirkebygg

jf. [kap. 8](#) og [§ 13](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☐ Enig
☒ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

Igjen er jeg både enig og uenig. Det er fornuftig at kirkemøtet som trossamfunnets øverste organ kan gi generelle bestemmelser om kirkebygg. Samtidig mener jeg at soknets organer burde tydelig defineres som ansvarlige for den lokale kirke, med tydeliggjorte oppgaver.

21. Det skal overlates til Kirkemøtet å fastsette bestemmelser om, og med hvilke unntak og særregler, forvaltningsloven, offentlighetsloven og arkivloven skal gjelde for kirken

jf. [kap. 8](#) og [§ 16](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☐ Enig
☒ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig
☒ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

Etter mitt syn følger det av Grunnlovsbestemmelsen om at Dnk forblir Norges folkekirke, at lovgiver bør kreve av kirken at den opptrer på en åpen, offentlig og demokratisk måte. En måte å gjøre det på er å kreve at den fortsatt forholder seg til samme krav til arkivbehandling, saksbehandling og offentlighetsregler som offentlige organer. (Når det overlates til Kirkemøtet å bestemme det, så vil kanskje det offentlige på et eller annet tidspunkt kunne si at dette vil de ikke finansiere?)

22. Det skal overlates til Kirkemøtet å fastsette om medlemmer av kirken skal betale medlemskontingent

jf. [kap. 10](#) og [§ 12](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☐ Enig
☒ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

Setningen kan reise tvil om det offentlige ansvaret for å finansiere opprettholdelsen av folkekirken. Høringsnotatet viser at medlemsavgift ikke er noen god finansieringsordning for folkekirken. Setningen bør ikke inngå i loven.

23. Bestemmelsene om at soknet og Den norske kirke er selvstendige rettssubjekter skal videreføres

jf. [kap. 8](#) og [§ 9](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ	Hvor viktig er dette?	Eventuell kommentar
☒ Enig ☐ Uenig	☒ Viktig ☐ Ikke viktig ☐ Ingen oppfatning	<i>Jeg viser til pkt 19. Forholdet mellom rettssubjektene burde vært bedre løst, f.eks etter svensk modell der forsamlingene ses som rettssubjekter innenfor kirken. Vi vil imidlertid også peke på behovet for en styrket sammenheng mellom lokale organer og bispedømmenivået i kirken. Det eneste som i lovforslaget sies om bispedømmet er at det skal betjenes av en biskop. Men når loven forutsetter at det er noe som heter bispedømme, bør også dette beskrives i loven og det bør på samme måte som med soknet sies noe om hva bispedømmets oppgaver er. Et bispedømme skal støtte soknet i dets utvikling av den kirkelige tjeneste og føre tilsyn med soknet og holde kirken sammen. Både når det gjelder personalforvaltning (f.eks. konfliktløsning) og når det gjelder kompetanseutvikling vil bispedømmet utgjøre et naturlig nivå for å løse fellesoppgaver. Jeg mener ser det er en utfordring for lovverket at det ikke må lages juridiske skott som umuliggjør oppgavefordeling mellom nivåene i kirken.</i>

24. Mener du at Den norske kirke skal finansieres ved at a) Dagens økonomiske oppgavefordeling mellom staten og kommunene føres videre, eller b) Staten skal overta det ansvaret kommunene i dag har for finansiering av den lokale kirke?

jf. [kap. 9](#) og [§ 12](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ	Hvor viktig er dette?	Eventuell kommentar
☒ a) Dagens økonomiske oppgavefordeling mellom staten og kommunene føres videre. ☐ b) Staten skal overta det ansvaret kommunene i dag har for finansiering av den lokale kirke.	☒ Viktig ☐ Ikke viktig ☐ Ingen oppfatning	<i>Det er naturlig at den lokale kirke finansieres lokalt. Ordningen med kommunal finansiering bør videreføres. Kontakten med kommunen er i denne sammenhengen ikke bare en kontakt om budsjetter, men også en kontakt om hva folkekirken lokalt skal være og bidra med i samfunnet. Når den lokale kirke er kommunefinansiert, må det i hver kommune (evt i et samarbeid der flere kommuner kan være involvert) være et Fellesråd/fellesorgan for soknene som kommuniserer og</i>

samhandler med kommunen. En slik funksjon bør lovfestes, og det bør fortsatt være tydeliggjort i loven hvilke områder i den kirkelige virksomhet som skal finansieres lokalt. Økonomisk tilrettelegging for drift og vedlikehold av kirkebygningene er her sentrale oppgaver som må løses ved felles organ for soknene lokalt. Det bør være krav i loven om at det i hvert sokn skal være kirke.

Vigselsrett, gravplassdrift og andre spørsmål

25. Vigselsrett for tros- og livssynssamfunn skal videreføres, jf. kap. 19 og forslag til endringer i ekteskapsloven §§ 12 og 13.

jf. [kap. 19](#)

forslag til endringer i ekteskapsloven §§ 12 og 13 (lenkene åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

26. Den lokale kirkes ansvar for gravplassdrift og –forvaltning skal videreføres som normalordning, jf. kap. 22 og forslag til endringer i gravferdsloven § 23.

jf. [kap. 22](#)

forslag til endringer i gravferdsloven § 23 (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

27. Fylkesmannen skal etter søknad fra kommunen kunne treffe vedtak om overføring av gravplassansvaret til kommunen, jf. kap. 22 og forslag til endringer i gravferdsloven § 23.

jf. [kap. 22](#)

forslag til endringer i gravferdsloven § 23 (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☐ Enig

☒ Uenig

Hvor viktig er dette?

Eventuell kommentar

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Når videreføring av gravplassforvaltningen lovfestes som fortsatt normalordning, er det ikke rimelig at fylkesmannen kan gjøre en slik beslutning uten at det er oppnådd enighet.

28. Det ansvaret bispedømmerådet har etter gjeldende gravferdslov, skal overføres til de enkelte fylkesmenn, jf. kap. 22 og forslag til endringer i gravferdsloven §§ 4, 21 og 24

jf. [kap. 22](#)

forslag til endringer i gravferdsloven §§ 4, 21 og 24 (lenkene åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

Hvor viktig er dette?

Eventuell kommentar

- ☐ Enig
☒ Uenig

- ☐ Viktig
☒ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Jeg mener det er rimelig at så lenge man fastholder normalordningen med kirkelig ansvar i gravplassforvaltningen, er det rimelig at en opprettholder et kirkelig ansvar også her. Hvis en ikke vil forutsette bispedømmerådet i lovtekst, kan det defineres som "det regionale kirkelige organ som har myndigheten" - noe som også vil gjøre det mulig å legge myndigheten til biskopen.

Kommentarer

Jeg har særlig uttalt meg om forhold som angår Den norske kirke. Grunnlovens § 16 gir Den norske kirke oppgaven å forbli Norges folkekirke. Dette innebærer blant annet å forbli en landsdekkende kirke som bygger videre på den geografiske inndelingen i sokn, og som skal delta i fortsatt bygging av det lokale samfunnslivet, også ut over en rent medlemsorientert funksjon. Denne oppgaven er noe mer enn å være et tros- og livssynssamfunn. Grunnlovsbestemmelsen forutsetter at staten følger opp med lovgivning og finansiering som står i forhold til oppdraget. Jeg mener altså at staten burde fastsette mer av kirkens ordninger enn i lovforslaget, og jeg peker til den svenske loven som en modell der både mer av kirkens oppgaver og dens nivåer er lovfestet. Jeg synes det foreliggende lovforslaget er litt søkt når det på flere områder later til å forutsette at Kirkemøtet må fastsette organer, som like gjerne kunne vært lovfestet. Soknets oppgaver og mulighet for fellesorgan for sokn bør lovfestes. Samtidig er jeg opptatt av at det ikke minst i spørsmål som berører kirken som arbeidsgiver bør være mulig å få en smidigere, bedre og mer effektiv forvaltning enn i dag, og jeg mener det ligger godt til rette for å gi bispedømmenivået økt ansvar for arbeidsgiverfunksjoner, f.eks. for så vel kompetanseutvikling som konfliktløsningsarbeid. Jeg oppfatter det derfor som viktig at det ikke nå lages lovmessige skott mellom nivåene i kirken når det gjelder arbeidsgiverfunksjoner. Folkekirken lever lokalt, og jeg støtter lokal finansiering - som innebærer lokal, menneskelig kontakt om budsjettene - av Den norske kirke. Det må tydeliggjøres i loven hva som skal finansieres. Kirkebyggene er her viktige oppgaver. Etter mitt syn bør loven fortsatt sikre at det skal være kirke i hvert sokn.